

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง at Mahasarakham University

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยครูอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 จำนวน 8 สถานศึกษารวมทั้งสิ้น 750 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2544 โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสถานศึกษาได้ 8 สถานศึกษาได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 261 คน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูอาจารย์จำแนกตามวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 ที่ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	วิทยาลัยเทคนิค	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	103	36
2.	วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด	101	35
3.	วิทยาลัยเทคนิคยโสธร	101	35
4.	วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี	103	36
5.	วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์	101	35
6.	วิทยาลัยเทคนิคมุกดาหาร	68	24
7.	วิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ	72	25
8.	วิทยาลัยเทคนิคนครพนม	101	35
	รวม	750	261

Rajabhat Mahasarakham University

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยมีโครงสร้างครอบคลุมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานและแบบมุ่งมิตรสัมพันธ์และด้านกระบวนการบริหาร ตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 เป็นแบบเลือกตอบและแบบประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) เกี่ยวกับระดับการศึกษาและประสบการณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน แบบมุ่งมิตรสัมพันธ์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 ตามกรอบแนวคิด Andrew W. Halpin และ Russell T. Gregg ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับคือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด รวม 86 ข้อ

การสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด กรอบทฤษฎีของ Andrew W. Halpin แบบของผู้นำของผู้บริหาร แบบมุ่งงานและ แบบมุ่งมิตรสัมพันธ์ และด้านกระบวนการบริหารงานของ Russell T. Gregg.
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (วิเชียร เกตุสิงห์ . 2524 : 97-100)
3. ร่างแบบสอบถามเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านการวัดผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา เพื่อพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านดังรายชื่อต่อไปนี้
  - 4.1 อาจารย์สุรพล ผืนศิริ อาจารย์ 2 ระดับ 7 สอนประจำแผนกวิชาสามัญ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ทำหน้าที่หัวหน้างานวัดผลการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
  - 4.2 อาจารย์เชาว์รัตน์ ช่างทอง ข้าราชการบำนาญอดีต ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาสารคาม
  - 4.3 อาจารย์ถนอมจิต ภูมิภักดิ์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 สอนประจำแผนกวิชาสามัญ สาขาวิชาภาษาไทย ทำหน้าที่หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) จากประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 11 จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 40 คน
6. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item – total Correlation) ของแต่ละข้อกับคะแนนรวมรายด้าน เลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ค่าระหว่าง 0.48 – 0.82 ผู้วิจัยเลือกไว้ 86 ข้อ
7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมคำนวณ SPSS 7.5 for Windows ได้ค่าเท่ากับ 0.93
8. จัดทำฉบับสมบูรณ์พร้อมที่จะเก็บข้อมูลครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เสนอต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 ทั้ง 8 สถานศึกษา
2. ผู้วิจัยได้นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ดังกล่าวไปยังวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูอาจารย์ในสถานศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2544 ถึง วันที่ 25 กรกฎาคม 2544 โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวนทั้งหมด 261 ชุด
4. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง
5. ได้รับแบบสอบถามคืน 254 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.31

การจัดกระทำข้อมูล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนคัดเลือกที่เป็นฉบับสมบูรณ์รวม 254 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
2. ให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	ให้คะแนนเป็น	5
ระดับความคิดเห็น	มาก	ให้คะแนนเป็น	4
ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	ให้คะแนนเป็น	3
ระดับความคิดเห็น	น้อย	ให้คะแนนเป็น	2
ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น	1
3. นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 7.5 for Windows
4. ข้อมูลแบบสอบถามเชิงปริมาณไม่มีผู้ตอบ จึงไม่ได้ทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินงานการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 ประกอบด้วยระดับการศึกษาและประสบการณ์ด้วยการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านแบบของผู้นำแบบมุ่งงาน แบบมุ่งมิตรสัมพันธ์ ตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านแบบของผู้นำแบบมุ่งงานและแบบมุ่งมิตรสัมพันธ์ตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำด้านกระบวนการบริหารงานของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านแบบของผู้นำแบบมุ่งงานและแบบมุ่งมิตรสัมพันธ์ และกระบวนการบริหารงานของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านแบบของผู้นำ แบบมุ่งงานและแบบมุ่งมิตรสัมพันธ์และด้านกระบวนการบริหารงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 ทดสอบ t-test เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบมุ่งงานและแบบมุ่งมิตรสัมพันธ์ และด้านกระบวนการบริหารงานของผู้บริหารจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านแบบของผู้นำและภาวะผู้นำด้านกระบวนการบริหารงานตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 10 โดยรวมและรายด้าน โดยทดสอบ F-test เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านแบบของผู้นำและด้านกระบวนการบริหารงานจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์

การแปลความหมาย

การแปลความหมายระดับคะแนนเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ในการปฏิบัติงานออกเป็น 5 ระดับ โดยถือเกณฑ์พิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยจากจุดตัดของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2532 : 111) ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- 1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบราค ด้วยโปรแกรม SPSS 7.5 for Windows
- 1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 183)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1. หาค่าร้อยละ (Percentage)
- 2.2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2.3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)
- 2.4. หาค่า t- test ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรตามระดับการศึกษา
- 2.5. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F - Test (One – way Analysis of Variance) ตามประสบการณ์เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Duncan (Duncan's new multiple range test)